

ЗВІТ

результати оцінювання організації та якості освітнього процесу здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти факультету «Дизайн» спеціальності 022 «Дизайн» ОПП «Дизайн візуальних комунікацій» осінній семестр 2022/2023 н. р.)

Опитування здобувачів вищої освіти щодо якості навчання здійснюється відповідно до Положення про опитування учасників освітнього процесу в Харківській державній академії дизайну і мистецтв.

Таке опитування є формою участі здобувачів вищої освіти у системі внутрішнього забезпечення якості вищої освіти та реалізації принципу «студентоцентрованого» навчання.

Метою моніторингу було оцінювання здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти організацію та якість освітнього процесу у період дії воєнного стану в Україні.

Для отримання даних 22.09.2022 – 23.09.2022 р. було проведено анонімне опитування серед здобувачів. Характеристика вибірки: 12 респондентів – студенти магістратури факультету «Дизайн» (освітньо-професійна програма «Дизайн візуальних комунікацій», денна форма навчання) – 70,5% від загальної кількості студентів другого курсу. У студентів першого курсу магістратури заняття розпочнуться лише 1 жовтня, тож першокурсників до опитування не залучали.

З лютого 2022 року освітній процес у Харківській державній академії дизайну і мистецтв, як і у всіх навчальних закладах України, протікає в нових реаліях, які накладають на всіх учасників освітнього процесу умови воєнного стану. Це і вимушене переміщення студентів і викладачів Академії у інші регіони не тільки України, але й за кордони нашої держави, необхідність проводити заняття у дистанційній формі, що особливо складно і для викладачів і для студентів з урахування особливостей навчання у закладі вищої художньої освіти і, найголовніше – психологічна готовність викладачів і студентів адаптуватися до нових умов.

Унікальна особливість навчання у Харківській державній академії дизайну і мистецтв – невелика чисельність здобувачів у студентських групах, члени яких навчаються за освітньо-професійними програмами другого (магістерського) рівня вищої освіти на факультеті «Дизайн». Ця особливість полегшує реалізацію індивідуального підходу до підготовки здобувачів, але утруднює проведення кількісного аналізу отриманих результатів з дотриманням належних критеріїв репрезентативності. Отже, зосередимося на змістовному аналізі результатів опитування.

Респондентам запропоновано обрати не більш трьох варіантів вибору відповіді на питання: «Ви обрали для навчання в магістратурі Харківську державну академію дизайну і мистецтв, тому що...»

– У ХДАДМ висока якість освіти

- У ХДАДМ великий вибір напрямків підготовки
- З метою освоїти новий напрямок для розширення можливостей професійного і кар'єрного зростання
- У ХДАДМ здобувачам забезпечена концептуальна, ідейна та спеціально-фахова підтримка з боку викладачів та академічної спільноти
- ХДАДМ відомий і престижний заклад вищої освіти
- Інше (вказіть, що саме)

Результати аналізу ієрархій вибору варіантів відповідей на питання свідчать: за пріоритетом вибору на першому місці – мета саме в ХДАДМ освоїти новий напрямок для розширення можливостей професійного і кар'єрного зростання. Друге місце – впевненість у тому, що саме у ХДАДМ здобувачам забезпечена концептуальна, ідейна та спеціально-фахова підтримка з боку викладачів та академічної спільноти. На почесному третьому місці – визнання того, що у ХДАДМ висока якість освіти і великий (четверте місце у рейтингу) вибір напрямків підготовки. Здобувачі, які брали участь в опитуванні вказали, що на вибір навчального закладу для навчання у магістратурі вплинула й репутація нашої академії – відомого і престижного закладу вищої освіти (див. рис. 1).

1. Ви обрали для навчання в магістратурі Харківську державну академію дизайну і мистецтв, тому що... (оберіть не більше трьох варіантів відповідей).

12 ответов

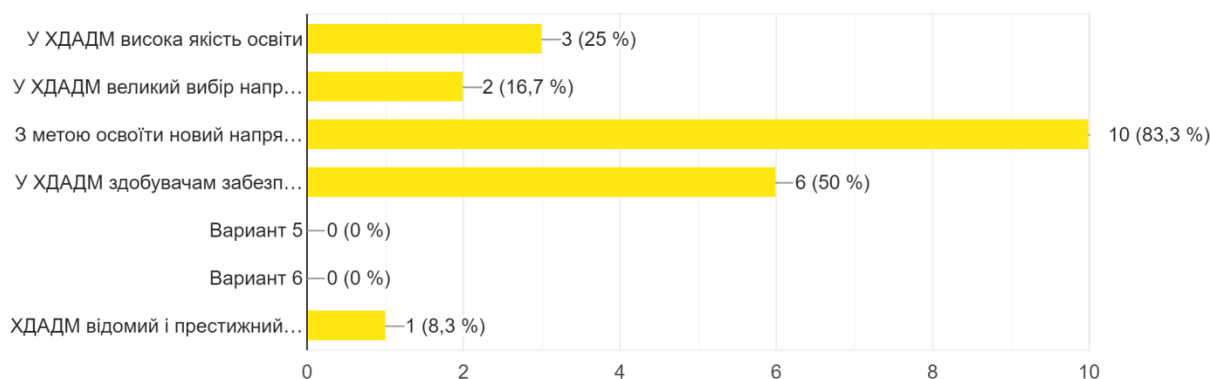

Рис. 1 – Кількість варіантів відповідей на питання:

«Ви обрали для навчання в магістратурі Харківську державну академію дизайну і мистецтв, тому що... (оберіть не більш трьох варіантів відповідей)

Респондентам запропонували оцінити загальну структуру навчальної програми «Дизайн візуальних комунікацій» (відкритість та зрозумілість концепції, послідовність, паритетність основних змістових частин). На думку 33,3% опитуваних структура програми виважена, послідовна, системна. Вважають, що потребують вдосконалення змістові складові програми на

рівні окремих дисциплін 50% студентів, які брали участь в опитуванні. Указали, що не переймалися питанням щодо концепції, тощо 8,4% опитуваних, а 8,3% студентів вважають, що вдосконалення потребують змістові складові програми на рівні окремих тематичних модулів у межах дисциплін (див. рис. 2)

2. Оцініть загальну структуру навчальної програми «Дизайн візуальних комунікацій» (відкритість та зрозумілість концепції, послідовність, паритетність основних змістових частин).

12 ответов

Рис. 2 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Оцініть загальну структуру навчальної програми «Дизайн візуальних комунікацій» (відкритість та зрозумілість концепції, послідовність, паритетність основних змістових частин)»

За результатами аналізу відповіді на питання «Чи відповідає структура освітньої програми «Дизайн візуальних комунікацій» Вашим очікуванням?» структура програми повністю відповідає очікуванням 8,3% студентів, які брали участь в опитуванні; більша частина респондентів (58,3%) указали, що програма, в цілому, виправдовує очікування. Отже, виправдали свої очікування 66,6% студентів, які навчаються за освітньо-кваліфікаційною програмою «Дизайн візуальних комунікацій». Освітня програма не в повній мірі відповідає очікуванням 16,7% респондентів; повідомили, що не замислювалися над питанням очікувань щодо структури програми, 8,3% опитуваних, така ж кількість респондентів (8,3%) указали, що їх очікування щодо освітньої програми не виправдались (див. рис. 2).

3. Чи відповідає структура освітньої програми «Дизайн візуальних комунікацій» Вашим очікуванням?

12 ответов

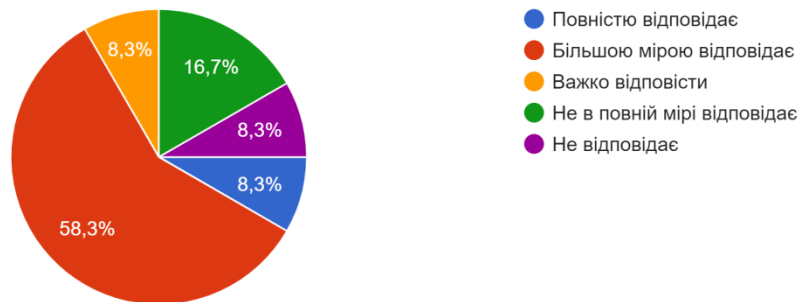

Рис. 3 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Чи відповідає структура освітньої програми «Дизайн візуальних комунікацій» Вашим очікуванням?»

Вважають, що у практиці викладання дисциплін нічого змінювати не треба 25% студентів, які брали участь в опитуванні. Змінити концептуальну спрямованість викладання пропонують 8,3% респондентів, а осучаснити зміст та скорегувати систему комунікації – 66,7% опитуваних (див. рис. 4)

4. Що саме, з Вашої точки зору, варто покращити у практиці викладання дисциплін?

12 ответов

Рис. 4 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Що саме, з Вашої точки зору, варто покращити у практиці викладання дисциплін?»

Указали, що в умовах воєнного стану із академією студентів пов'язують різноманітні канали комунікації – як офіційні, так і відкриті (соціальні мережі, приватне ділове листування тощо) 91,7% опитуваних. Відкритим неофіційним каналам надають перевагу 8,3% респондентів (див. рис. 5).

5. Які канали комунікації в умовах воєнного стану в Україні пов'язують Вас із академією?
12 ответов

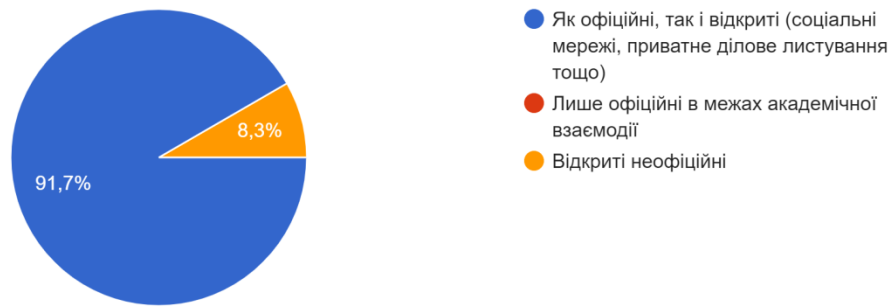

Рис. 5 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Які канали комунікації в умовах воєнного стану в Україні пов'язують Вас із академією?»

Студенти, які брали участь в опитуванні, відмітили високий рівень відповідності освітньої програми «Дизайн візуальних комунікацій» сучасним вимогам ринку праці – 8,3% респондентів вважають, що вимогам ринку праці програма повністю відповідає, 75% – радше відповідає (див. рис. 6).

6. Наскільки відповідає, на Вашу думку, програма підготовки фахівців за Вашою освітньою програмою сучасним вимогам ринку праці?
12 ответов

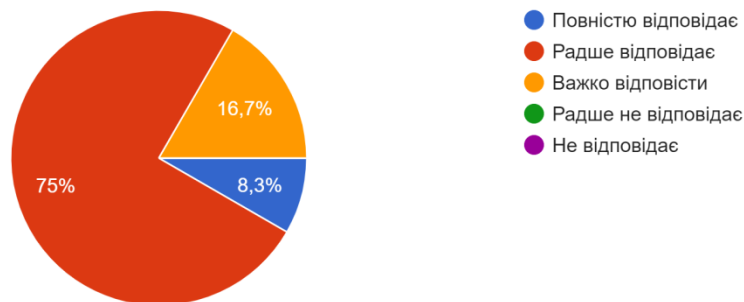

Рис. 6 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Наскільки відповідає, на Вашу думку, програма підготовки фахівців за Вашою освітньою програмою сучасним вимогам ринку праці?»

Указали, що вони повністю ознайомлені із політикою академічної доброчесності академії 41,7% опитуваних. Така ж кількість респондентів (41,7%) про таку політику обізнані. Зазналися, що цим питанням не переймалися 8,3% студентів, така ж кількість опитуваних (8,3%) визнали, що взагалі не ознайомлені з політикою академічної доброчесності (див. рис. 7).

7. Оцініть, наскільки Ви ознайомлені з політикою академічної доброчесності ХДАДМ.
12 ответов

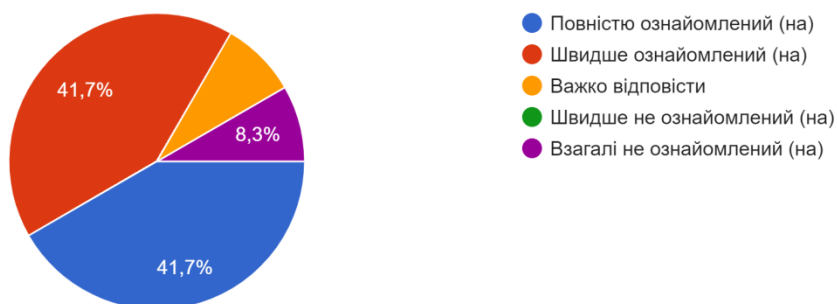

Рис. 7 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Оцініть, наскільки Ви ознайомлені з політикою академічної доброчесності ХДАДМ»

Особливу увагу при оцінюванні організації та якості освітнього процесу було приділено системі та справедливості оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів.

За результатами опитування абсолютно всі студенти не мають нарікань щодо прозорості та чесності оцінювання результатів навчальної діяльності – 66,7% респондентів вважають, що оцінювання завжди, 33,3% – у більшості випадків чесне і прозоре (див. рис. 8).

8. Оцінювання знань викладачами відбувається прозоро та чесно?
12 ответов

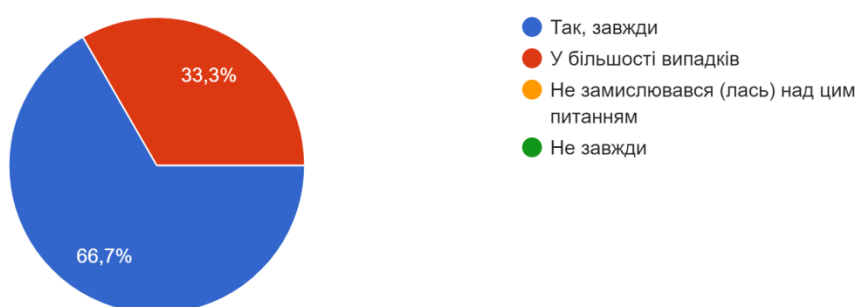

Рис. 8 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Оцінювання знань викладачами відбувається прозоро та чесно?»

Не всі студенти, які брали участь і опитуванні, самокритично оцінили рівень своєї старанності у навчанні – лише 25% з них визнали, що навчаються старанно час від часу. Переважна ж більшість респондентів (75%) указали, що навчаються старанно (див. Рис. 9).

9. Як загалом Ви оцінюєте свою старанність у навчанні?

12 ответов

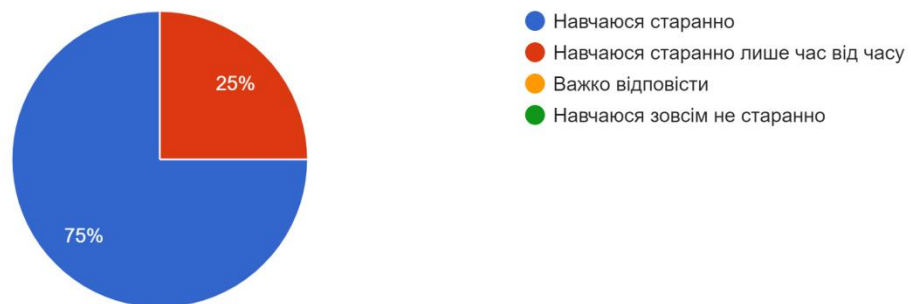

Рис. 9 – Кількість варіантів відповідей на питання: «Як загалом Ви оцінюєте свою старанність у навчанні?»

На жаль, студенти не проявили активності і у доповненні «закритих» питань – зазвичай відкриті питання пропускаються. Лише 67% від кількості студентів, які брали участь в опитуванні, надали розгорнуту відповідь на «відкрите» питання: «Ваші пропозиції щодо підвищення якості освітнього процесу в рамках ОПП «Дизайн візуальних комунікацій» в умовах воєнного стану в Україні».

Нижче як приклади наведено найбільш показові та водночас типові пропозиції (орфографія збережена):

- Все добре
- Пропозицій нема
- Розглядати більше сучасних існуючих кейсів, на головних дисциплінах
- Не маю
- Більше приділяти увагу та підтримку студентам
- мені здається, в умовах сьогоденних реалій, все ок
- Немає
- Все повністю відповідає якості

Дані проведеного аналізу дозволяють зробити ряд позитивних висновків щодо мотивів вибору саме Харківської державної академії дизайну і мистецтв з метою опанування другим рівнем вищої освіти і здобуттям освітньої ступені магістра – не першому місці у рейтингу вибору – бажання саме в ХДАДМ освоїти новий напрямок для розширення можливостей професійного і кар'єрного зростання, впевненість, що у цьому закладі їм буде забезпечено концептуальну, ідейну та спеціально-фахова підтримку з боку викладачів та академічної спільноти. Здобувачі відмітили, що на вибір навчального закладу вплинула репутація ХДАДМ – відомого і престижного

закладу вищої освіти і інформація про те, що у ХДАДМ висока якість освіти і великий вибір напрямків підготовки.

Звернемо увагу, не всі респонденти обирали декілька варіантів відповідей. Більшість обмежилась лише одним, найважливішим для себе.

Отже, для переважної кількості здобувачів, які брали участь в опитуванні домінуючий мотив вибору – освоїти новий напрямок для розширення можливостей професійного і кар'єрного зростання у закладі, складові репутації якого – те, що ХДАДМ – відомий і престижний заклад вищої освіти, який в змозі забезпечити високу якість освіти і впевненість у підтримці.

На думку майже третини із загальної кількості студентів, які брали участь в опитуванні, структура освітньої-професійної програми «Дизайн візуальних комунікацій» виважена, послідовна, системна, але ж деякі складові програми потребують вдосконалення.

Структура освітньої програми «Дизайн візуальних комунікацій» повністю або ж більшою мірою виправдовую очікування більшості респондентів.

Практикою викладання дисциплін студенти задоволені і указали, що нічого змінювати не треба, але ж пропонують осучаснити зміст та скорегувати систему комунікації – треба відмітити, що це побажання досить складно задовольнити. В умовах дії воєнного стану в Україні не просто знайти баланс між побажанням студентів скорегувати систему комунікації і можливостями викладачів, які мешкають не тільки в Україні – деякі мають статус внутрішньо переміщеної особи, деякі – перебувають за кордоном у статусі біженців, але не залишають навчальний процес, продовжують здійснювати викладацьку і виховну діяльність, при тому більшість студентів в умовах воєнного стану із академією пов'язують різноманітні канали комунікації – як офіційні, так і відкриті (соціальні мережі, приватне ділове листування тощо).

Студенти, які брали участь в опитуванні, відмітили високий рівень відповідності освітньої програми «Дизайн візуальних комунікацій» сучасним вимогам ринку праці.

Про небажання частки респондентів брати на себе відповідальність за якість власної наукової діяльності свідчить зізнання у тому, що за рік навчання у магістратурі не спромоглися ознайомитись із політикою академічної доброчесності, при тому що інформація про цю політику розміщена у відкритому доступі на сайті Академії¹

За результатами опитування абсолютно всі студенти не мають нарікань щодо прозорості та чесності оцінювання результатів навчальної діяльності.

За самооцінкою здобувачів не всі самокритично оцінили рівень своєї старанності у навчанні.

Отримані дані потребують уточнення в ході подальших розвідок для виявлення рівня сформованості образу «Я» студентів, навичок навчальної діяльності.

Свідчення рівня особистісної зрілості студентів, які брали участь в опитуванні – порозуміння складностей, із якими зіткнулися викладачі при організації освітнього процесу у дистанційній формі в умовах дії воєнного стану в Україні – у побажаннях студентів щодо підвищення якості:

- мені здається, в умовах сьогоденних реалій, все ок
- Все повністю відповідає якості
- Все добре
- Все повністю відповідає якості

Оцінки щодо організації освітнього процесу і виказані побажання свідчать про високий рівень задоволеність освітньою програмою «Дизайн візуальних комунікацій» здобувачів, які брали участь в опитуванні і деяке непорозуміння особливостей опанування другим рівнем вищої освіти, виявлене у побажаннях декількох респондентів.

Наявність змістовних відповідей на відкриті питання є додатковим підтвердженням того, що в опитуванні взяли участь насамперед ті, хто мав чітко окреслену думку, позитивну чи негативну, і що більше, прагнув донести її до адміністрації шляхом відкритих відповідей.

Студентське опитування, як частина діяльності Робочої групи із забезпечення якості освітньої діяльності, поруч із вивченням поглядів викладачів, випускників і працедавців, дотриманням академічної доброчесності дає об'єктивний матеріал для вдосконалення навчального процесу, включно з поглибленням soft skills (соціальних навичок і умінь) та покращення управлінських процесів у Харківській державній академії дизайну і мистецтв у складних умовах дії воєнного стану.

24.09.2022

Голова робочої групи
з забезпечення якості
освітньої діяльності
ХДАДМ

Наталя БІЛЬДЕР

ⁱ <https://ksada.org/doc/polojennya-honesty-2020.pdf>